

KÖZÖS ERŐVEL

Mostanában divatosak a négygyűlések, vitaestek, melyek során elhangzik sok olyan kijelentés, amit talán meg sem fontolnak kellőképpen azok, akik a szónoklat hevében amúgy igazában odamondogatnak egymásnak. Ez természetesen is, különösen, amíg dőn nálunk magyaroknál nem volt annyira szokásban az iskolai, iparoskörtől, legényegyleti vitázás, mint például az angoloknál általában. Így azután nem egyszer érzelmi tényezők döntik el a dolgot — a tárgyilagosság rovására.

Mégis, kevés nácó termelt ki olyan szónokokat, mint a magyar s ha egy olyan honfitársunkat érte is a felszólalás szerencséje, aki bizony jobban hozzászólt: a nehéz testi munkához, mint a patyarkodáshoz, az sem fogja kezdeni: "I am not a speaker — Nem vagyok szónok!" A magyar embernek nincs érte szüksége, hiszen ezen a téren is meg tudja állni a helyét.

Csak örömmel üdvözölhetjük tehát, ha gondolataink kicserélésére összegyűlnek honfitársaink. Annál is inkább szükség van erre, mert a hosszú kanadai telen amúgy is szenved az emberek többségének lelkiállása a lehorgoló körülmények következtében. Némár ért tehát, ha kiöntjük egymásnak mindazt a keserűséget, ami szívünket nyomja; sőt az ilyen alkalmakkor kristályosodik ki az a közvélemény, melyre oly nagy szükség lehet a kanadai magyar jövő kialakulásakor.

Lehetetlen nem helyesléssel kísérni azon jelenségeket, melyek a kanadai magyarság mind szorosabb összemegoldásáról tanuskodnak. Ha más eredménye nem is lesz a válságnak, mint hogy jobban megértik egymást az emberek, akkor talán nem vesztettük ki az a rengeteg áldozat, szenvedés, nyomorúság, ami a kivándorlóknak jutott osztályrészül ebben az idegen világban, ahol mégis csak új hazát kell találnia a magyarságnak — már a saját választásánál fogva is.

Es amikor minden fajtestvéri, honfitársi és munkástársi közlekedés megnyilatkozásáról tudjuk és hirdetjük, hogy elősegíti a nehéz viszonyokkal küzdő magyarság előbbjutását, nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy nekünk kétszeresen meg arról sem, hogy nekünk kétszeresen meg kell küzdenünk és szenvednünk ebben az országban. Ennek oka sem ismeretlen: mindenki érzi, hogy bennünket vagy nem ismernek az óriási többségben levő bennszülöttek és régebben idezárazottak, vagy pedig éppen félreismernek.

Vezetheti tehát a legjobb szándék a bevándorlót, könnyen téves benyomást keltethet a kanadaiakban és többszörös erőfeszítéssel sem tud eljutni odáig, ahova egy kis tapintatossággal, körültekintéssel, az adottságok figyelembevételével előbb-utóbb kétségtelenül el kell jutnia; mert hiszen nemcsak emberileg van joga hozzá, hanem ennek az országnak sem lehet érdeke leveles-könyhákon étketelni és tömegtáborokban dolgoztatni azon bevándorolt munkásságot, melyre sokkal komolyabb, fontosabb pionir-hivatás vár.

A közös erővel, vállvetett jóakarattal, baráti megértéssel tervezett munka mindenképen meghozza tehát a maga gyümölcsét — hacsak zsákucskába nem kerülünk vele. Ez pedig könnyen megtörténhetik a mai világban. Midőn annyi a hivatásos és átl-protéta, annyi az eget-földet ígérő politikai kortes, annyi a boldogságot tálcán kínáló, kuruzsló — és mégis, hol az a párt, hol az az irány, mely megválasztásokor, kormányrajutásakor beváltotta volna ígéreteinek csak a tizedrészét!

Az emberek nagy része, már teljesen belefáradt az évek óta huzódó nélkülözésbe és dolgozni akar — megérthető biztositó feltételek mellett. A holnapra beigért fellendülést is megunta már kívánni legtöbb magyar s nem csoda, ha olyan megoldást vár, mely gyökeresen szakít a huza-vona politikával. Elkeseredésükben akadnak olyanok is, akik már-már arra is ráadják a fejüket,

hogy kísérleti nyulaként rajtuk próbáljanak ki olyan divatos rendszereket, melyek sikerét a kanadaiaknál kedvezőbb körülmények között is csak hosszú évtizedek múlva remélik. Arra persze kevesen gondolnak, hogy a mai nemzedék kevés hasznolható, kevés javat élvezhet abból ami — tegyük fel — még a 2,000-ik esztendőben is kísérlet lehet.

Nemcsak joga, de önmege iránti kötelessége a kanadai magyarságnak olyan szervezetekbe tömörülni, melyek valóban megvédik érdekeit. Az ilyen szervezetek jövője iránt sem lehet kétség, ha tiszta kézzel és tagjalk érdekeiben önzetlenül dolgoznak. Ellenkező esetben azonban nem lehet maradó semmiféle tömörülés, akár milyen színekkel indul el utján.

Semmiképen sem várhatjuk be azonban olyan szervezede-
dés, mely Kanadában kivétel nélkül elképzelések alapján akarja a lakosság csupán egy bevándorolt hányadának pillanatnyi lelkesedésére építeni rombolónak elismert uralmát. Ilyenkor, választások idején nagyon divatos az ígérgetés, ami olyan nagyzerűen beilleszkedik a parlamenti országhoz tartozó korába. A világ azonban lassankint megújítja a sok ígérgetést és tetteket követelt. Akkor pedig nehéz feladat hárul azokra, akik csupán ígérni tudnak s olyan "aranyat" csillagotnak a tömegek előtt, ami közelebből megvizsgálva nem is fénylik olyan nagyon ...

Asszonyoknak

Grace Morrison asszony az amerikai nők világszövetségének elnöke Európában az egyes országokban tanulmányozta a nők helyzetét, közéleti szereplését. Tapasztalatairól a következőket mondotta visszatérésekor az újságíróknak:

— A női mozgalmak Európában a legtöbb országban szüneteltek. Angliában még van némi élet; de máshol teljes a szélsőség. Angliában a nők egyelőre megelégszenek eddig elért sikereikkel, más országokban inkább társadalmi téren szerepelnek. A nagy nyomor elterítette őket a politikától. A francia nők sem igen érdekl a politika. Legfeljebb férjére igyekeznek hatni, hogy így biztosítson magának bizonyos befolyást, de egyébként nem törődik a politikai kérdésekkel.

— A török nőknek sikerült bizonyos politikai előnyöket, jogokat elérni és ezzel egyelőre beérik. Így vagyunk a belgákkal is. Általános tünet — és ez nemcsak az európai, hanem az amerikai nőknél is tapasztalható — hogy a politikai ügyek elvezettek szemükben jelentőségüket. Nem izgatja érdeklődésüket. A háboru utáni "flapper" amerikai nők világszövetségének elnöke Európában az egyes országokban tanulmányozta a nők helyzetét, közéleti szereplését. Tapasztalatairól a következőket mondotta visszatérésekor az újságíróknak:

A BOKRÉTA

IRTA: CSETNEKY LASZLÓ

Szép csöndes este felváltó. A nap, mint valami tüzes, fényes golyó, már a vén Mátra-őreg hátán nyugult lefelé. A nagy őszi munkák ideje ez, bizony türes is a falu, mintha kihalt volna.

De az alsó sor végén álló düledt viskóból kilép egy sánta, nyomorék legény. Valamit rongyos kabátja alá rejt, azután kiballag az uccára és végigkémlel az alsó soron. Elő lelkét sem lát, öreg sóhajtottál nekünk hát a nagy utnak. Pedig nem is olyan nagy ut az. Csak éppen vagy tíz házzal akar feljebb menni az alsó soron, a Biczó Pali portájáig. De a kinek tele a szive keserűséggel, nem olyan könnyen lépked az. A szivét is kell annak cipelni: ezt a keservesen nehéz ólomulyt.

Nagyt dobant a szive, amikor a Biczóké háza elé ért. Körülmélt megint s óvatossan belesett az udvarra. De az udvar csendes s üres volt, nem látott senkit, csupán hátát az őt előtt turkált vigan egy rőfögő kis malac. Nekibátorodott még egy utolsó elhatározással, megszorította keblére rejtett valamit és befordult a kis kapun. Az előbb még veszettül dobogott a szive, de érezte, hogy most már valami nagy nyugodtság hűti le: Kihuzta magát, bebecent a nyitott pitvarajtán és magas fennszoval köszönt: — Dicsértessék ...!

Megint csak a csend feleit köszöntésére. Belépett és a torkát köszörülte. A belső ház ajtaja félig nyitva volt. Benézett a szobába is. A tornyos nyoszolya mellett a faragott lócán fehére macska dorombolt, az asztal szep fehér terítón frissen válogott cipő, mellette a nagy kés s egy köcsög, tányérral befedve. Az asztal fölött, a falon szines Mária-kép, fölötté egy kicsi kereszt, körülötte sok apró szentkép és cifra tányérok.

Csak ennyit látott, a fehér macska pedig rányitotta álmos sárga szemét és leugrott a lócáról. Megfordult és érezte, hogy ismét zakatolni kezd a szive.

Talán megsejtette vóna—huzott át rajta a gondolat, — hogy egyszer csak elgyűvök? Tán elbujt, merthogy látni se akar? Nagy legényes dac feszült szét benne. Megcövekelt a lábait, hogy csakazértis itt maradjon, mégsem fog elrohanni, nem bizony, neki ugyanis mindegy, meg akarja mondani, ami a szívének fekszik. Azután, már nem bírta, legyen, ami lesz. Nagy elhatározás fogant a lelkében és kibámult lázas tekintettel az udvarra.

A fiatal Biczóné pedig, a falu legazabb menyecskeje éppen ekkor fordult ki az udvar végén az istállóból. Ringó derékka, pircs szoknyában, habos válu ingujját igazgatva, halkán dudorászott és jött befelé a házba. Jött, mint forró napsütés az esti hűvösben.

Dalolva, mosolyogva lépett be a pitvarba, nem is gondolt arra, hogy valaki lehet ott. Felriadt magából a lassu, csendes szóra: — Jó estét Bözsi ... Megismerse-e még? ... Majdnem összeütközött a legénygel, aki szétterpesztett lábakkal, izadó homlokkal állt előtte és kalapját a kezében lóbálta. Apró, ijedtet sikoltott: — Szent Istenkém, ... hisz ez Füttyös Gergő! Jaj, de megijedtem! ...

— Az vagyok hát, a Füttyös Gergő, valóságos egymagában. Különös volt a legény szava s Bözsi menyecske szorongva kérdezte:

— Mit akarsz? A legény a szeme közé nézett valami régi nagy tüzzel és lefojtott hangon felelt: — Nem vagy sor az ... Mondani akarnék valamit, de csak magadnak, hogy ne hallja senki ...

Bözsi megijedt, sírásra állt a száján.

— Jaj, ha Pali megtudja?! ... Minek gyüttél, Gergő? Ugyis vége már mindennek, bajt csinálasz, Gergő ... jaj, mi lesz ebből, ha az uram itt talál? Gergő felhorkant és tüzek gyulak a szemében: — Nem talál itt, tudod ... Láttam, hogy kiment a határba az urad. Csak estére gyin hazra, én meg mingyárt megyek, ne félj, csak ...

Elakadt a hangja, a menyecske szorongva figyelte. Gergő odalépett hozzá, megfogta a karját és ellentmondást nem tűrő mozdulattal behuzta őt a belső házba.

— Te, te ... kiáltok, ha bánatsz — ilhete a menyecske. De bent maradt, mert látta, hogy Gergő valami mást akar.

— Nézd, visszahoztam — mondta csendesen mindegyiknek, csak nem tudok aludni tőle ... ugy csinál ez velem, mintha rézség volnék ... Ledobta a lócára kalapját, a kabátja felső két gombját kibombolta és félve, vigyázva kihuzott a kebléből valamit. Odatette babusgatva a fehér asztalterítőre. Bokréta volt, szép, legénynek járó gyöngyvirágbokréta, kicsi kékselyem szallaggal átkötve, csínált virágból a gyöngyszemek hegye arannyal megfestve és fehér, tiszta, mint egy rég elfeledett, szül leányalom.

— Emléksző-e még rá? — kérdezte meleg hangon és bele-nézett újra a rábámuló, nagy kék szemekbe.

Bözsi nem szólt, csak a szeme mondta, hogy igen. És csakugyan visszaemlékezett a tavalyi farsangra, amikor elküldette Kata névvel a bokrétaát Gergőnek és mégsem táncolt vele, hiába lérté, várta, ez a szegény legény. Mert jött Biczó Pali és vér folyt volna, ha mással táncol. Pedig talán akkor még ő sem így gondolta.

— Ládd, — kezdte Füttyös Gergő, — most már hát vége van, jól mondatd az előbb ... Az ő felesége lettél, nem az enyém. Jól van ez így. Szegény lányvótál, gazdag asszony lettél. Leült a kalapja mellé és folytatta:

— Visszahoztam hát, tedd el, vagy égesd meg, nekem nem kö, nem tudok aludni se tüle azóta, mindig csak ide kö gondolni. Én is árva vagyok, te is a vagy, de nekem most már jól megy a sorod, velem bizony csak szegény lettél vóna, én föl is fordulhatnék, senki se tudná, mnek emésszem hát magam olyan kocsi után, ami már régen elszaladt elülem? ... Pedig emléksző ugye, mikor visszaküldtem érte a mancsóvokat, meg hogy mit mondtál, mikor annyit meséltem esténként a morkolábról, amelyik megetté a holdat, meg a matykusról, amelyik elopta a Baksa Mátyas öreg lányát? ... Nohát, ne félj, én nem haragszok, de a bokrétaát visszahoztam, ne abajgasson más tovább annyit ... Csak ezér gyűttem, sokat is lestem, hogy egyedül találjalak, mondok, senkinek nincs ehhez köze, de még ezt meg köll mondan! ...

Felállt és közelebb lépett a menyecskehez. Kezét nyújtotta. Nehezére esett, amíg kimondta: — Nohát, isten álgyon meg! Bözsi szívért úgy megmarkolta valamit, hogy sírni szeretett volna. Bizony visszaemlékezett ő mindenre. Arra is, hogy szerette ezt a nyomorék, sánta, de szép árva legényt. Aki olyan szépen tudott mesélni, amikor már elcsendesedett a falu, aki magának élte világát, mert a többiek megvetették szegénységért és nyomorúságáért, akinek erősebb volt a karja, mint a többinek, de akinek a szive olyan gyenge s forró volt, mint valami szegény, kedves édesanyjé. De most mégis arra gondolt, hogy mi lesz akkor, ha itt találja az ura Füttyös Gergőt és a bokrétaát. Jaj mi lesz akkor?

— Jól van, hát elviszem! Ha nem köll ... Legalább most már tudom ... Mindegy mán nekem ... Szép siri virág ez ... Mégegyeszer ránezett az asszonyra hosszan, még mondani is akart valamit, de már megfordult és gyorsan kibicegett. Ment gyorsan, keseri iramodással, hazafelé, kis, elhagyott viskójába, a falu végére. Ott gyűrt a szép, fehér bokrétaát a hóna alatt.

Bözsi pedig sötét, nehéz sejtés szállta meg. A régi szerelmes féltés zengett fel a szívében most, hogy eiment a legény. Milyen sötéten nézett és hogy is mondta csak: Mindegy mán nekem. Szép siri virág ez ...? Miért is nem beszélt vele szívesen? Jaj, ha most csinál magával valamit nejlét ez a Gergő! ... Hirtelen elhatározta magát és pillanatok alatt kiparagolt belőle az urától való félelem. Lélekszakadva kapkodott magára egy fekete kendőt és már csak azon vette észre magát, hogy óvatosan, bujva siet a kertek alatt Füttyös Gergő házikója felé.

Felkapta az asztalról a bokrétaát és visszanyomta Gergő kezébe. — Ne hagyj itt, Gergő, ne hagyj itt! Ha jönni talál az uram, végünk van ... Nekem nem köll, csak eriggy, eriggy, majd amikor, most ne! ... — Az urak? ... Hát csak hogy gyűljön? ... Hát, szétmorzsolom! ...

— Jaj, jaj, szent Isten, Gergő eriggy, hagyjál engem! ... És jédet mozdulattal tolni kezdte őt kifelé a kezével. Gergő ránezett, de most már sötéten:

— Hát nem veszed vissza? — Nem, nem, csak eriggy mán, mindegy is tudtál idejönni! ... — és már könnyek jöttek elő a szemébe. Füttyös Gergőnek felzihált a melle. Kitérta a karját, mintha közbük akarná szorítani őt. Bözsi sikoltva ugrott hátra. Zeppeve, ijedt védekezéssel dőtt a tornyos nyoszolya széléhez.

Gergő csak nézte egy pillanatra és halálos keserűség fakadt fel benne. — Jól van, hát elviszem! Ha nem köll ... Legalább most már tudom ... Mindegy mán nekem ... Szép siri virág ez ... Mégegyeszer ránezett az asszonyra hosszan, még mondani is akart valamit, de már megfordult és gyorsan kibicegett. Ment gyorsan, keseri iramodással, hazafelé, kis, elhagyott viskójába, a falu végére. Ott gyűrt a szép, fehér bokrétaát a hóna alatt.

Bözsi pedig sötét, nehéz sejtés szállta meg. A régi szerelmes féltés zengett fel a szívében most, hogy eiment a legény. Milyen sötéten nézett és hogy is mondta csak: Mindegy mán nekem. Szép siri virág ez ...? Miért is nem beszélt vele szívesen? Jaj, ha most csinál magával valamit nejlét ez a Gergő! ... Hirtelen elhatározta magát és pillanatok alatt kiparagolt belőle az urától való félelem. Lélekszakadva kapkodott magára egy fekete kendőt és már csak azon vette észre magát, hogy óvatosan, bujva siet a kertek alatt Füttyös Gergő házikója felé.

— A bokréta nem köll? — kérdezte azután és érezte, hogy elszibad az agyvejele. — Majd l'adod azt máskor is — mondta a menyecske kunocg nevetéssel és megfordult, hogy otthagya. — Bözsi, hát mégis csak szeretsz? — bugott fel a szerelem a legényből és utána indult, hogy megölje.

De Bözsi már messze volt és csak úgy szólt vissza: — Mit tudom én ... Nyughass mán ... megmondhatom azt máskor is ... Gergőnek nagyt dobant és kitérta a szive olyan igazán, mint ahogyan már régen nem. Még bámult egy darabig a sötétben elfoszló Bözsi után, azután ráborult az asztalon az öszegyőrt bokrétaára és sírni kezdett.

Amikor hazaért nagy gyorsan Bözsi, az ura már megtért a határból. Eppen a lovakat fogta ki. — Hol jársz? — kérdezte a feleségétől. Bözsi megöblölte a kezében a kötelet és kacagott. — Estére, vagy reggelre kibocánk lesz. Nagyon keservesen bóg mán a Mál s nem eszik. Látod, milyen finom kis kötélet? Mondok, jó lesz a boei nyakára majd ...

— Hun szereted? — Hogy hol? Hát valahol ... van, oszt mit törődés tovább vele ... Biczó Pali megdorintotta a bajuszát és derékon ölelte kacagó feleségét. Bözsi karja szerelmesen simult az ura nyakára és ajka annak ajakára. De a legédesebb csók közepén, egyszerre csak Biczó Pali úgy érezte, hogy felesége szeméből egy könnyecsepet esett ki.

De még hozzu esztendőök mulatán is hiába faggatta feleségét, hogy mi volt annak a könnyecseppnek az oka. Bözsi azonban, a szép menyecske, soha nem szólt ilyenkor egy szót sem.

TÖKÉLETES zamat

EZ a kávé a délvidék híres pörkölés folytán jobb zamatú.

Ön ezt a zamatot teljes egészében megkapja, mert az újfajta "Vita-Fresh" csomagolás a levegőt kizárja. A csomagolás után a dobozban lévő, a kávéra ártalmas levegőt eltávolítjuk, mely eljárást kizárólag a Maxwell House kávénál találhatja meg. Kanadában pörkölők és csomagolják.

MAXWELL HOUSE Coffee